

In gesprek over leven en dood, augustus 2012

Hieronder zie je een overzicht van middelen om in gesprek te gaan over leven en dood. Het overzicht is gerangschikt naar doelgroep.

Voor patiënten

- De brochure '[Spreek op tijd over uw levenseinde](#)' helpt bij gesprekken tussen patiënt en arts over het levenseinde.
- In de voorlichtingsvideo '[Gewoon dood](#)' vertellen patiënten wat er gebeurt vanaf het moment dat je ongeneeslijk ziek bent.
- [Praktische video's](#) over de laatste levensfase, zijn te zien op [Als je niet meer beter wordt](#).
- Wat vind je belangrijk in de laatste levensfase? Noteer je wensen in het [wensenboekje](#) op [Doodgewoon bespreekbaar](#).
- In '[Een doodgewoon gesprek](#)' vertelt Suzanna van de Hunnen openhartig over de dood. Het interview is nu op dvd verkrijgbaar.
- Beschrijving van een goed voorbeeld van een informatiedrager in de palliatieve zorg: de [Informare](#). Deze is zowel voor patiënten als naasten.
- [Online Keuzehulp Palliatieve Zorg](#) over de plaats waar men de laatste levensfase zou willen doorbrengen.
- [Oog en oor voor levensvragen](#) gaat over het vertrouwelijk bespreken van je leven en de keuzes die je hebt gemaakt.
- Hospitium documentaire '[Toos & Ron, leven en loslaten](#)' is verkrijgbaar op dvd bij het Johannes Hospitium in Vleuten.
- [Zorgzine Levenseinde](#) van de NPCF gaat over keuzes en bevat informatie, tips en ervaringen.
- In de korte film '[Palliatieve zorg en uw huisarts](#)' komt aan bod wat de huisarts kan betekenen als je niet meer beter kunt worden.

Voor kinderen

- [Koesterkind](#) is een website voor wanneer je kind niet meer beter wordt.
- [De Wereld van Verschil](#), een hulpmiddel voor gezinnen met aankomend verlies.

Voor mensen met een verstandelijke beperking

- [Ik ben Thomas en ik ga dood](#), is een film over een jongen met een verstandelijke beperking die niet meer beter wordt.

Voor mantelzorgers en ondersteuning van mantelzorgers

- [Mezzo](#) adviseert mantelzorgers hoe je werk en zorg combineert, maar geeft ook zorgverleners adviezen hoe ze met [mantelzorgers in de palliatieve fase](#) kunnen omgaan.
- [De Wereld van Verschil](#) is een informatiepakket voor jonge gezinnen met een aankomend verlies.
- Beschrijving van een goed voorbeeld van een informatiedrager in de palliatieve zorg: de [Informare](#). Deze is zowel voor patiënten als naasten.
- De [werkwijzer Mantelzorgondersteuning in de palliatieve fase](#) van de VPTZ laat zien hoe zorgorganisaties deze groep kunnen ondersteunen.
- De website [Omgaan met Verlies](#) gaat over zorg rondom het levenseinde, afscheid en rouwverwerking.
- De website Expertisecentrum Mantelzorg geeft informatie hoe zorgverleners [mantelzorgers bij palliatieve terminale zorg](#) kunnen ondersteunen.
- Uitzending met het [verhaal van een mantelzorger](#) wiens man ongeneeslijk ziek was.
- In de voorlichtingsvideo [‘Gewoon dood’](#) vertellen mantelzorgers wat er gebeurt vanaf het moment dat een dierbare ongeneeslijk ziek is.

Voor mantelzorgers met een niet-Westerse achtergrond en ondersteuning van hen

- [Brochure in Turks en Nederlands](#) over zorg voor een familielid in de laatste levensfase en het werk van de VPTZ.
- Brochures, tools en dvd's van de VPTZ over het ondersteunen van [allochtone mantelzorgers](#).

Voor mensen met een psychiatrische aandoening

- De film [‘Mijn tante is thuis gestorven’](#) gaat over stervensbegeleiding in de psychiatrie.

Voor zorgprofessionals

- In de voorlichtingsvideo [‘Gewoon dood’](#) vertellen huisartsen wat er gebeurt vanaf het moment dat iemand ongeneeslijk ziek is.
- De handreiking [‘Tijdig praten over het overlijden’](#) biedt artsen houvast bij het bespreken van dit onderwerp met patiënten.
- STEM staat voor [Sterven op Eigen Manier](#) en is opgericht door praktijkmensen uit de zorg.

Voor vrijwilligers

- [‘Er zijn’](#) gaat over het werk van vrijwilligers palliatieve terminale zorg.
- In het Johannes Hospitium in Vleuten koken vrijwilligers voor bewoners: [Koken met Liefde](#).